

දේශගුණික විපර්යාස හා ධනවාදයට එරෙහි අරගලය

Climate change and the struggle against capitalism

2017 ජූලි 14

මො ම සතියේ සිදුවීම් දෙකක් පෘතුව් ගෝලය උනුසුම් වීම හා දේශගුණික වෙනස් වීම් වලට ආවේනික අනතුරු සම්බන්ධ මහජන අවධානය යළි පන ගන්වා ඇතේ. පලමුවන්න, Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ විද්‍යාව පිළිබඳ ජාතික ගාස්ත්‍රාලයේ (තිල විද්‍යාත්මක සගරාව වන) කාර්ය වාර්තාව තුළ සඳහා පල කෙරෙනු වාර්තාවකි. මානව ක්‍රියාකාරකම් මගින් පෘතුව් පිවයේ පරිනාමය තුළ හයවතින් ප්‍රපාංචය ලෙස සැලැකෙන “පෙරව මුලෝත්පාවනය” හා දුලත්ත වදුවී ගාමක් කඩිනම් කෙරෙමින් නිබෙන බවට එය අනතුරු ඇගෙවී ය.

වාර්තාව ගොඩබම් සත්වයින් 200කගේ එතිභාසික දත්ත අධ්‍යයනය කළ අතර, ආසන්න වසයෙන් ඉත් බොහෝ සතුන්ට, හූගෝලිය ක්ෂේත්‍රවල සැලකියයුතු කොටසක් අතිම් වී ඇති අතර සියයට 40ට වඩා බරපතල ලෙස තම ගහනයේ අඩුවීමක් (සියයට 80ක්) අත්විදිමින් අර්ඛදායකට මූහුනපා සිටින බව කොයා ගත්තේ ය. සිංහයින්, විවාවන්, පිරාගයන් හා කුරුලු විශේෂ අතිවිශාල සංඛ්‍යාවක්, විශාල ලෙස අඩුවී ඇති සතුන් අතර වෙති.

දෙවනී සිදුවීම, විශාල හිම කුටියක් බිඳී ගාම සමග ඇත්තාවිකාවේ ලාර්සන් සි නම් අයිස් තට්ටුවේ විශාල කොටසක් කඩාවටෙම දි. එය අයිස් රොන් වුලියනයක් තරම් වන අතර (ඇමරිකාවේ) රුරු විශේෂ නැවුම් ජල කද මෙන් දෙශුනයක් වන බවට ගනන් බලේ. මෙම අයිස් කුටියට එක්සත් ජනපදයේ බෙලවෙකා ප්‍රාන්තය තරම් සුම් ප්‍රදේශයක්, (නැතෙහෙත් එය ලෝකයේ ප්‍රසිද්ධ දුපත් සමග සංසන්දනය කරනොත් බාලි, ව්‍යුතිඩ්‍යු නැත්තම් කැනෙබාවේ ප්‍රිකන්ස් එඩ්වර්ඩ් දුපත්වලට වඩා විශාල වන නමුත් කේසිකා, සයිජ්‍යා හා ප්‍රවටෝ රුකෝ දුපත්වලට වඩා යමිනම් කුඩා ය) අයත්වේ.

ඇත්තාවිකාව ගැන විශේෂ හැඳුරුම් කරන විද්‍යාලුයේ, දේශගුණික වෙනස් වීම, නව යෝඛ අයිස් කුටියක් කැඩී ගාමට ප්‍රධාන හා ඉක්මන් කාරනය ද යන්න මත බෙදී සිටිනි. එවතින් කැඩී ගාම දකුනු මහාද්වීපය වසා පැනීරෙන යෝඛ අයිස් තට්ටුවල පිව-වකුයේ නිත්‍ය කොටසකි. නමුත් ඇත්තාවිකාව වටා, විශේෂයෙන් ම ලාර්සන් සි ආසන්න ක්‍රියාවයේ සාමාන්‍ය සාගර උත්තන්වය සියවස් කාලක් තිස්සේ ඉහළ යමින් නිබේ.

ගෝලිය උනුසුම් ඉහළ ගාම, ඇත්තාවිකාව මත ප්‍රධාන හා දිරිගකාලීන බලපෑමක් ඇති කළ බවට සැකෙයක් නොමැති. 1995 දී ලාර්සන් ඒ හා 2002 දී ලාර්සන් බි නම්න් ප්‍රසිද්ධ අයිස් තට්ටුවල බිඳී ගාම මෙයට සාක්ෂියකි. දැන් උත්සුකය වන්නේ, ලාර්සන් සි අයිස් තට්ටුවේ මූල මත්පිටින් සියයට 12ක් සමග අයිස් කුටියක් බිඳී වෙන් වීම, මූල අයිස් තට්ටුව ම අදා වැට්ටීමේ ප්‍රර්වතිමිත්තක් වීමය. එසේ වුවහොත් එය ප්‍රධාන හූ හෙළුනික සිදුවීමක් වනු ඇති.

ආක්ටික් සාගරය වසා පැනීරි ඇති උතුරු අයිස් ආවරනයේ වේගවත් දියවීම, ග්‍රීන්ලන්ත අයිස් ආවරනය හැකිලීම, හා ගෝලිය උනුසුම් වීමේ බලපෑම යටතේ ලෝකය පුරා ග්ලයියර විසිර ගාම ඇතුළු වඩා විශාල ගෝලිය ක්‍රියාලාමයක කොටසකි, ඇත්තාවික් අයිස් බාදනාය.

ලාර්සන් සි ප්‍රධාන වසයෙන් ම අධ්‍යයනය කෙරී ඇත්තේ, නාසා ආයතනය හා යුරෝපීය අභ්‍යවකාශ ඒපන්සිය විසින් කක්ෂයේ ස්ථාන ගත කෙරෙනු වන්දිකා උපකරන මගින් ය යන්න පෙන්වා දීම වදුගත් ය. නාසා ආයතනයේ ඇක්වා වන්දිකාවේ මෝඩිස් (Moderate Resolution Imaging Spectroradiometer) නම් උපකරනය, අයිස් කුටියේ බිඳීම පළමුවෙන් ම හෙමිදුරුව් කළේ ය. එය ලාර්සන් සි තට්ටුවෙන් මූලුමනින් ම වෙන්වීම තහවුරු කරන ලද්දේ, බුව කක්ෂයේ ගමන් කරෙමින් නිබෙන නාසා ආයතනයේ විර්ස් (Visible Infrared Imaging Radiometer Suite) නම් උපකරනය මගිනි.

පෘතුවිය අධ්‍යයනය කරන එවති එවති වන්දිකා මෙහෙයුම් 2018 මුදල වර්ෂය සඳහා වන ව්‍යුත් පාලනාධිකාරීයේ අයවශය සැලසුම් තුළ අඩු කිරීමට හෝ මුළුමතින් ම අතුරා දැමීමට සැලසුම් කෙරේ. නාසා ආයතනය සම්බන්ධ අධිකරන බලය සහිත සෙනෙට් සහා කම්ටුවේ ප්‍රධානීය වන රිපබ්ලිකානු සෙනෙට් සහික වෙඩි කෘෂිය්, පෘතුවිය පිළිබඳ එවති අධ්‍යයන මග හරිමත් සෞරගුහ මත්ත්වලයේ අනෙකුත් ගුහලෝක මත තම අවධානය යොදවන ලෙස නාසා ආයතනයට නැවත නැවතත් බල කර ඇතේ. ඊට හේතුව නාසාවේ ව්‍යායාමය, ගෝලිය උනුසුම හා දේශගුනික ව්‍යාප්‍රකාශ ප්‍රධාන තර්ජනයන් ලෙස පවතින්නේය යන ව්‍යුහාත්මක දැනුම වර්ධනය කරනු ඇතියි යන්නය.

ව්‍යුත් පාලනාධිකාරී හා රිපබ්ලිකානු දැක්ෂීනාරුයේ ප්‍රතිගාමී මුරන්ඩුකම, ගෝලිය උනුසුම විමේ අනතුරු ගෙන අවංකව උනුසුක වන අනෙකුත් ඔබාමා පාලනාධිකාරී, ඩීමොන්ට්‍රොව් පක්ෂය, හා ජර්මනියේ අනෙකුත්‍රා මර්කේල් වතිනි යුරෝපයේ ඔවුන්ගේ සහවරයන්ගේ කළුපිත බුද්ධිවාදය වඩා යහපත් බව දැකීමට තළ්පු කෙරෙනු ඇතේ. මෙය විනාසකාරී වරදකි.

බහෙශ්වර සංස්ථාපිත දේශපාලකයින්- එක්සත් ජනපදයේ ඩීමොන්ට්‍රොව් යුරෝපයේ කොන්සරවේර්ව්‍ලාඳින් හා සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදින් - විසින් යෝජනා කරනු ලබන පියවර සමාන වන්නේ, අඛිත්තක් නිත්තන්ම කිසිදෙයක් නො කරන අතර ගෝලිය උනුසුම විම මගින් ඇති කෙරෙන අනතුරු කෙරේ කට්ට කොල සිටවන ව්‍යායාමයකටය. පසුගිය මාසයේ ව්‍යුත් අමෙරිකාවේ සහයෝගය ඉවත් කර ගන්නා බව කියා සිටි හා විශාල සෙක්ෂාවක් නගන පැරිස් සම්මුතිය මුළුමතින්ම ලොකු කටකි.

කාබන් ව්‍යුත්වනය හා අනෙකුත් පරිසර දූෂණයන්ට ප්‍රධාන වගකීම දරන ලෝකයේ සංගත ප්‍රහුවේ හා ප්‍රධාන ව්‍යායාක නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය පැරිස් ගිවිසුමට ලකී තිබීම කැපී පෙනුනි. සංගත 100කට අඩු සංඛ්‍යාවක් සියලු ප්‍රධාන කාබන් ව්‍යුත්වනයන්ගේ තුනෙන් දෙකකට වග කිය යි.

මෙහි දී "හරිත" පක්ෂ ගෙන විශේෂ යමක් කිව යුතු ය. මේවා 1960 ගනන් අග හා 1970 ගනන් මුළු කාලයේ පාරිසරික ව්‍යාපාර සමග සිය මුලාම්භය සළකුනු කරන තමුත් බලයට පැමිති වහා ම තමන් ම ද මහා ව්‍යාපාරිකයන්ගේ වහලුත් බව හෙළුදරව්

කමළේ ය. ඔවුන්ගේ පරිනාමය පෙන්වා දෙන්නේ පවතින ආර්ථික පද්ධතියේ පදනම මත පාරිසරික අර්බුද විකාශනයට ඇති නො හැකියාව යි.

දේශගුනික අර්බුදය තුළ අද අවශ්‍ය කරන්නේ ගෝලිය උනුසුහයකි. ඒ සඳහා සමස්ත මානව වර්ගයාගේ ව්‍යුහාත්මක, තාක්ෂණික හා නිෂ්පාදන සම්පත් ඒකරායි කරන උනුසුහයක් අවශ්‍ය කෙරේ. සංඛ්‍යාත්මක සමාජයේ කාබන් "පා ව්‍යාහන්" [මානව ක්‍රියාකරකම හේතුවෙන් වායුගෝලයට කිකුත් කරන අංගාරකාම්ල ප්‍රමානය -පරි] අඩු කිරීම මගින් වඩා කාර්යක්ෂම බලශක්ති පද්ධතින් හා ක්‍රමවේද වර්ධනය කිරීම හා වායුගෝලයෙන් කාබන් මුදා ගැනීම (රුනියා "කාබන් අල්ලා ගැනීම") යන දෙක ම එක්කිරීම අවශ්‍යය. එය එකිනෙකිව තිරසාර මට්ටම් කරා ආපසු අංගාරකාම්ල වායු අනුපාතය අඩු කිරීමේ ක්‍රියාදාමය අරඹිනු ඇතේ.

එවතින් උනුසුහයන් වහා ම ධනවාදය යටතේ වන මධ්‍යමය නොහැකි බාධාවන්ට එරෙහිව, එනම් ධනවත් බ්ලියනපතියන් හා යෝජ සංගත අතලොස්සක් විසින් නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන්ගේ පුද්ගලික අධිකිය දැරීම හා තරගකාරී ධනවත් පාතික රාජ්‍යයන්ට ලෝකය බෙදා යාම සමග ගැටේ. එය පුද්ගලික තර්ජනය කරන්නේ ලාභ පුද්ධිතියේ ආකෘතිය තුළ ගෝලිය උනුසුම හා දේශගුනික වෙනස්කම් ආපසු හැරවීමට බැරුරුමේ උනුසුහයක් ගෙන යාම අපහසු බව පමති.

කුද ගැසෙන සමාජ අසමානතාව, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අධිකින්ට එරෙහි ප්‍රහාර හා වැඩිහිටි අධිරාජ්‍යවාදී යුතු තර්ජන සමග දේශගුනික අර්බුදය, බනවාදය අවසාන කිරීමට හා පුද්ගලික ලාභය සඳහා නොව, මානව වර්ගයාගේ අවශ්‍යතාවන්ට නිෂ්පාදන බලවේග යටත් කෙරෙන සමාජවාදී සමාජයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා තවත් අවශ්‍යතාවක් වන්නේ ය.

ගුහලෝකය විනාස කිරීමට තර්ජනය කරමින් බ්ලියනපතියන් අත තිබෙන ව්‍යුහාත්මක ජාග්‍රුත්‍යනයන් ම, මානව වර්ගයාගේ අති විශාල බහුතරය වන කම්කරු පන්තියේ හස්තය යටතේ ප්‍රතිච්‍රිත පුද්ධිතියේ ප්‍රහාර හා සමාජ අසාධාරණය අහෝසි කරන සමාජවාදී සමාජයක් ගොඩනගීමට මෙහෙයා ගත හැකි.